

Tömböl László

A LÉGIERŐ HELYZETE ÉS FEJLESZTÉSÉNEK FŐ IRÁNYAI

Tisztelt tudományos konferencia! Hölgyeim és uraim!

A 70 éves Magyar Légierőre emlékező rendezvény sorozat részeként rendezett repüléstudományi konferencián köszöntöm a résztvevőket.

Előadásom témája „**A légierő helyzete és fejlesztésének fő irányai**”.

Előadásom első részében bemutatom a Magyar Légierő elmúlt 20 évének történéseit, a légierő jelenlegi és jövőbeni küldetéseit, a küldetések teljesítéséhez rendelkezésre álló katonai szervezeteket.

Második részében szemléltetem a küldetésekhez tartozó, a légierő alaprendeltetéséből adódó fő feladatokat nemzeti és szövetségi relációban, illetve országhatáron belüli és kívüli alkalmazáskor.

Harmadik részében vizsgálom a légierő-képességek fejlesztését meghatározó alapvető tényezőket és fő területeket, az integráció és a légierő rendszerének tükrében.

Negyedik részben bemutatom a légierő folyamatban lévő technikai fejlesztéseit és a középtávú fejlesztések fő irányait.

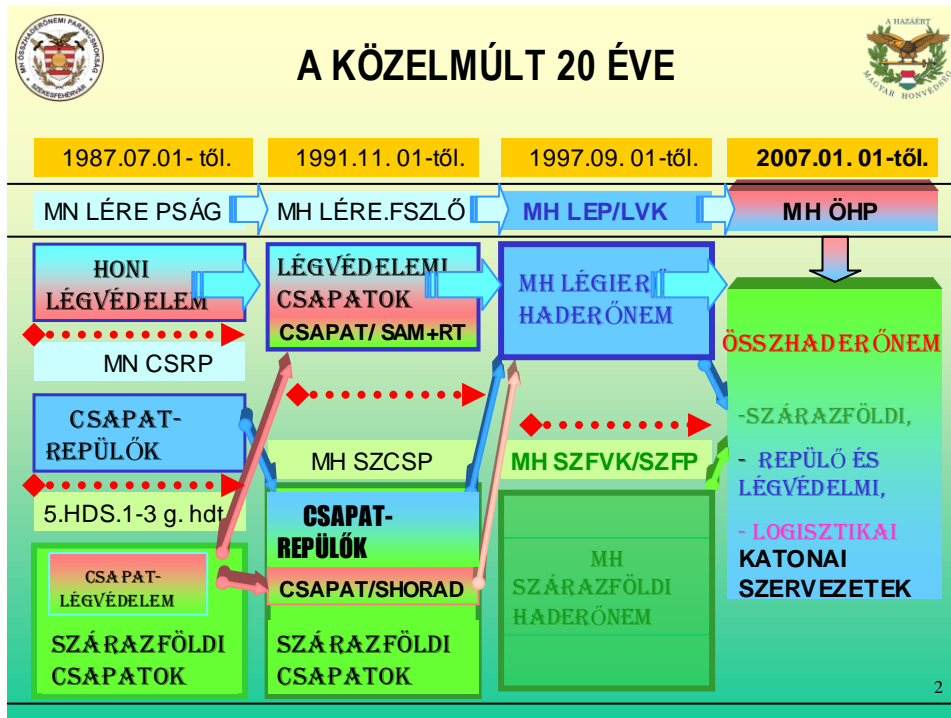
A KÖZELMÚLT 20 ÉVE

A 20 évvel ezelőtt 1987-ben befejeződött “RUBIN” szervezési feladat végrehajtásakor a honi légvédelem – mint haderőnem – vezető szerve a Magyar Néphadsereg Légvédelmi és Repülő Parancsnoksága volt. Alárendeltségébe került az 1. honi légvédelmi hadtest, melynek hadrendjébe honi vadászpilóta-, légvédelmi rakéta-, és rádiótechnikai csapatok tartoztak.

Jelentős szervezeti változások történtek a szárazföldi haderőnemenél. A HDS – hdt – ho – e struktúra HDS - hdt - dd struktúrává alakult át. A csapatlégvédelmi rakéta- és tüzér erők, a rádiótechnikai-, és a légvédelmi vezetési szervezetek HDS. és hdt közvetlenül kerültek szervezésre. A SHORAD eszközök a dandároknál és a gépesített lövész zászlóaljknál önálló, közvetlen szervezeti elemként jelentek meg.

A csapatrepülőket továbbra is az 1973. március 01-én alakult MN Csapatrepülő Parancsnokság alárendeltségében maradtak, hadrendjében harci-, vegyes szállítórepülő-, vezetésbiztosító és futárhelikopter ezredek és egy vegyes repülő osztály maradt.

Az 1989-es év a demokratikus átalakulás, a társadalmi, politikai és katonapolitikai rendszerváltás kezdete. Október 23-án kikiáltják a Magyar Köztársaságot, az év végén megalakul a Magyar Néphadsereg Parancsnoksága. 1990. március 15.-től a Magyar Néphadsereg elnevezése Magyar Honvédségre változik és megkezdődik a Magyar Honvédségre szervezetének, létszámának és technikai eszközeinek radikális csökkentése.

2. ábra. A közelmúlt 20 éve

A rendszerváltást követően kialakított **új nemzeti védelmi koncepcióhoz igazodva 1991-ben radikális átalakításra kerül sor.**

Veszprémben megalakul a MH Légvédelmi Parancsnokság, és alárendeltségébe kerülnek a csapatlégvédelmi rakéta ezredek és rádiótechnikai alegységek, kialakul a nemzeti légvédelem egységes vezetési rendszere. 1991. november 01-én megszűnik a Csapatrepülő Parancsnokság, katonai szervezetei átmenetileg a Szárazföldi Csapatok Parancsnoksága alárendeltségébe kerülnek.

1990 és 1997 között a volt honi- és csapat-légvédelmi rakéta- és tüzér ezredek megszüntetésére, a megmaradt szervezetek összevonásra és átalakításra kerülnek. Csatlakozunk a NATO Békepartnerségi Programhoz, 1997-ben Magyarországot meghívták a NATO-ba, az év végére elkészül az ország légvédelmi koncepciója és megkezdődik a közvetlen felkészülés a NATO csatlakozásra.

1995. december 15-én megszűnt a Légvédelmi Parancsnokság és megalakult a 2. Repülő és Légvédelmi Hadtest, a csapatrepülő erők át – alárendelésre kerültek és **“de facto”** kialakult a légierő, majd a Légierő Vezérkar 1997. szeptember 01-én történt megalakításával **“de jure”** is létre jött ismételt az **önálló nemzeti légierő.**

1999. március 12-én csatlakoztunk a NATO-hoz és a NATO Integrált Légvédelmi Rendszeréhez. Az elmúlt 10 év változásait és további csökkentéseit követően alakult ki a légierő jelenlegi, minimálisan szükséges és elégséges szervezete.

2007. január 01-én megszűntek a haderőnemi parancsnokságok, a szárazföldi és légierő katonai szervezeteit közvetlenül az újonnan alakult **Összhaderőnemi Parancsnokság** irányítja.

A LÉGIERŐ KÜLDETÉSEI

A Magyar Honvédség alkotmányos rendeltetéséből, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényből, a szövetségi rendszerben vállalt kötelezettségekből következtetett **légierő küldetések** a biztonság- és védelempolitikai célkitűzések és a légierő viszony rendszerében határozhatók meg. A légierő küldetései alapvetően hozzájárulások:

- a Szövetség (és tagállamai), a Magyar Köztársaság biztonságának, területi integritásának és légtér szuverenitásának garantálásához, katonai védelméhez; a NATO 5. cikk szerinti műveleteihez; a nemzetközi béke és biztonság fenntartásához; nemzetközi válságkezelés feladataihoz, valamint nemzeti honvédelmi feladatok megoldásához.

3. ábra. A légierő küldetései

A fenti megközelítésből jól érzékelhető, hogy a légierő küldetése, alaptevékenysége szoros kapcsolatban és kölcsönhatásban van a NATO és EU katonai küldetéseivel, továbbá a Magyar Honvédség rendeltetésével, küldetéseivel és feladataival, determinált a haderő átalakítás során kialakított légierő szervezetekkel és a biztosított költségvetési támogatásokkal.

A **légierő alapvető feladataként a légtér védelme, harci támogató és légi szállítási feladatok ellátása** határozható meg.

A küldetések és az alapvető feladatok a megosztott hazai és külföldi – NATO területen belüli és területen kívüli – alkalmazási képességet is feltételezik.

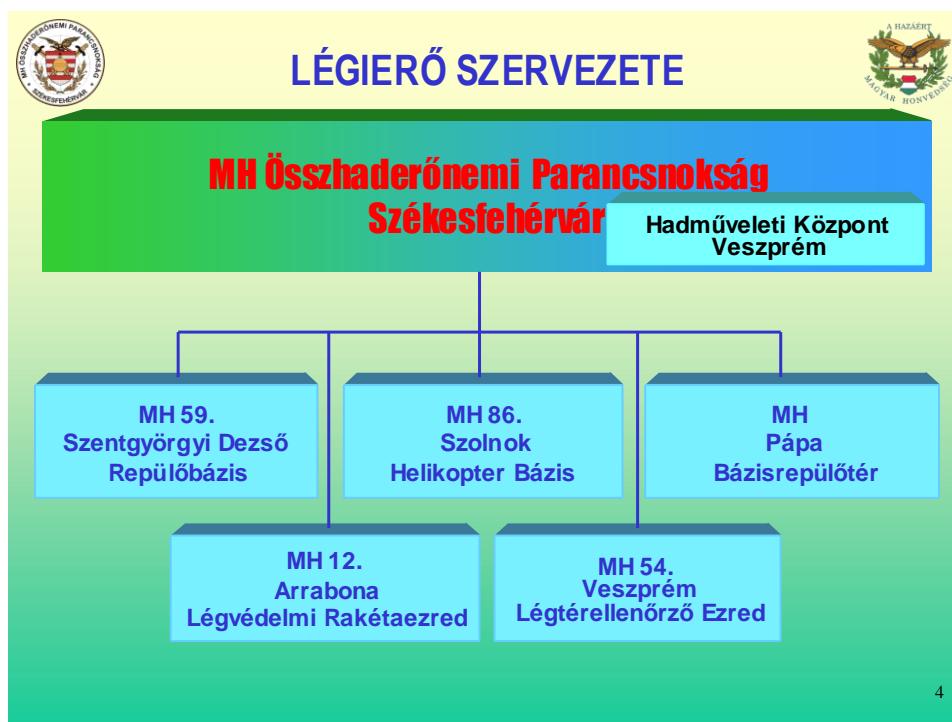
A modulárisan felépített harci és szállító repülő-, harci és szállító helikopter-, légvédelmi rakéta-, és légtérellenőrző szervezetek, bázisrepülőterek képességei a NATO integrált légvédelmi rendszere

részeként biztosítják – békében nemzeti, válság és konfliktus helyzetben a szövetséges erőkkel együttműködve – a Magyar Köztársaság légtérének folyamatos megfigyelését, a légtér szuverenitás és integritás megőrzését és légvédelmi oltalmazási feladatok megoldását.

A légierő képes hozzájárulni a NATO 5. cikk szerinti műveleteihez, állami és honvédelmi feladatok megoldásához, a nemzetközi válságkezelés, a béke és biztonság fenntartásának, megőrzésének feladataihoz.

A LÉGIERŐ SZERVEZETE

A Légierő Parancsnokság megszűnésével és részeinek, egyes szervezeti elemeinek az **Összhaderőnemi Parancsnokság** szervezetébe történt integrálásával a haderőnem önállósága 2007. január elsejével megszűnt, jogilag a haderőnem létezik és a légierő katonai szervezetei az **Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnokának** vezetése, és irányítása alatt funkcionálnak. Katonai szervezeteinek alaprendeltetés és fő feladatai gyakorlatilag nem változtak.

4. ábra. A légierő szervezete

Az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis alaptevékenységéből adódó fő feladata továbbra is a Magyar Köztársaság szuverenitásának biztosításában való részvétel - együttműködve a szövetséges fegyveres erőkkel -, támogató feladatok megvalósítása, szövetségi és nemzetközi együttműködés, valamint nemzetközi szerződésekből adódó kötelezettségek végrehajtása.

Az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis alaptevékenységéből adódó fő feladata a katonai erő alkalmazását igénylő esemény, nemzeti, illetve nemzetközi válsághelyzet kezelésére bevetett csapatok

manővereinek és harctevékenységeinek támogatásával és biztosításával összefüggő feladatok végrehajtása, a hajózó és repülőműszaki oktatás biztosítása, továbbá hadműveleti és gyakorló repülések, bel- és külföldi katonai és gazdasági célú légi szállítások végrehajtása.

AZ MH Pápa bázisrepülőtér alaptevékenységéből adódó fő feladata a készenlét fokozása és a mozgósítási készség fenntartása, a készenléti szolgálatot ellátó, valamint a Magyar Honvédségnél rendszeresített repülőeszközök fogadása, a Légi kutató-mentő szolgálat tevékenységének biztosítása, illetve a felsoroltakkal összefüggő szervezési feladatok végrehajtása, a Katonai Repülőtéri Irányító Körzetben a szolgáltatások biztosítása.

MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred, mint fegyvernemi harcászati egység fő feladata – a kiképzési, felkészítési, logisztikai és személyügyi feladatok összehangolt végrehajtásával felkészülni – a NATO integrált légvédelmi rendszerében (NATO Integrated Air Defence System – NATINADS) – légvédelmi rakéta oltalmazás végrehajtására, biztosítani a békétől eltérő vagy minősített időszakra történő felkészülést, majd a műveletekben meghatározott feladatok végrehajtását.

MH 54. Veszprém Légtérelenőrző Ezred fő feladata részt venni a Magyar Köztársaság légtere felségjoga (légtér szuverenitása) jogos és rugalmas felhasználásának biztosításában, légtérnek védelmében és ellenőrzésében, váratlan légitámadás felfedésében, rendszabályok foganatosításában, továbbá mindezek biztosítása érdekében a nemzeti és a NATO által kijelölt felelősségi légtérben a Magyar Honvédség és a NATO kijelölt erőinek irányításában, az egység részére meghatározott készenlét fenntartásában, az előjárói intézkedésekben meghatározott támogató, biztosító feladatok végrehajtásában.

AZ ALAPRENDELTELTÉSBŐL ADÓDÓ FŐ FELADATOK

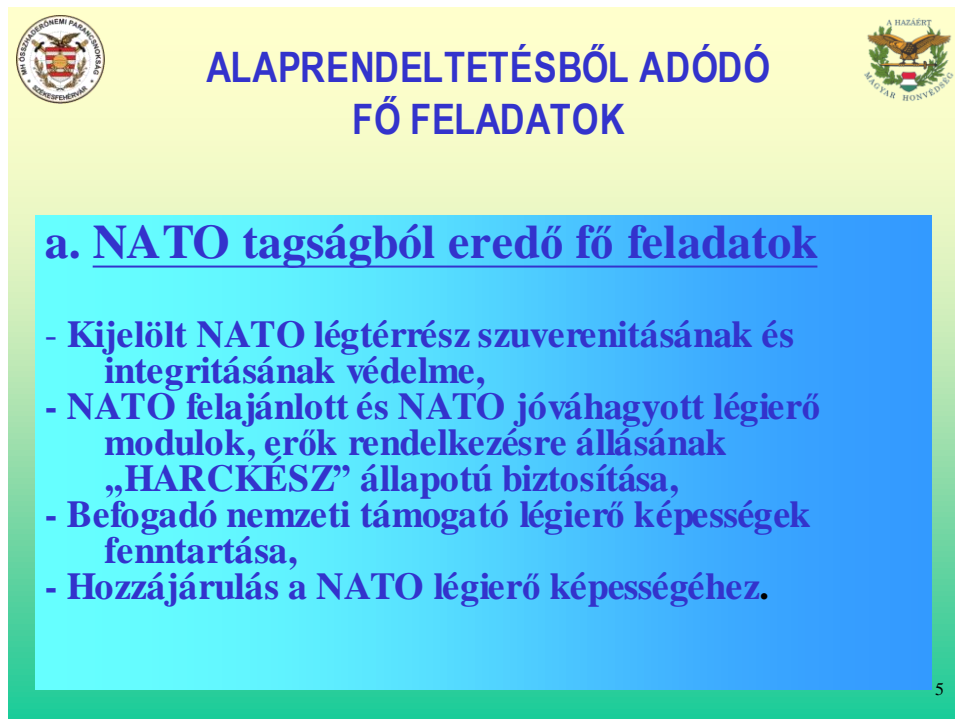
A.) NATO tagságból eredő fő feladatok

A Magyar Honvédség alkotmányos rendeltetéséből, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényből, a szövetségi rendszerben vállalt kötelezettségekből következtetett a légierő egyik, alaprendeltetéséből adódó fő feladat köre alapvetően hozzájárulás a szövetségi védelmi-, és a nemzetközi feladatokhoz:

A **légierő NATO tagságból eredő fő feladatai** között kiemelt fontosságú a NATO légtérrész szuverenitásának és integritásának védelme. A NATO kibővített integrált légvédelmi rendszere részeként – békében nemzeti, válság és konfliktus helyzetben a szövetséges erőkkel együttműködve – a kijelölt légtér folyamatos megfigyelését, a NATO légtérrész szuverenitásának és integritásának megőrzését és légvédelmi oltalmazási feladatokat kell megoldani.

Fő feladat a NATO felajánlott és NATO jóváhagyott erökhöz kijelölt légierő modulok felkészítése, kiképzése, az erők rendelkezésre állásának „HARCKÉSZ” állapotú biztosítása, és alkalmazásuk alatt működő képességük fenntartása. A légierő kijelölt katonai szervezeteivel (moduljaival) - mind a NATO, mind az európai uniós erőkkel és a műveletekben résztvevő más

országok erőivel együttműködve - részt venni a légi műveletekben, szárazföldi csapatok támogatásában, a csapatok légvédelmi oltalmazásában, illetve légi szállítási és kutató-mentő feladatok végrehajtásában.

The slide features a yellow background with a green gradient at the bottom. In the top left corner is the Hungarian Air Force emblem, and in the top right is the Hungarian coat of arms with the motto 'A HAZÁÉRT SZÓTART HONVÉDEMI'. The main title is 'ALAPRENDELTESEBŐL ADÓDÓ FŐ FELADATOK' in blue. Below it, a blue box contains the text 'a. NATO tagságból eredő fő feladatok' followed by a bulleted list of tasks in blue text.

ALAPRENDELTESEBŐL ADÓDÓ FŐ FELADATOK

a. NATO tagságból eredő fő feladatok

- Kijelölt NATO légtér rész szuverenitásának és integritásának védelme,
- NATO felajánlott és NATO jóváhagyott légierő modulok, erők rendelkezésre állásának „HARCKÉSZ” állapotú biztosítása,
- Befogadó nemzeti támogató légierő képességek fenntartása,
- Hozzájárulás a NATO légierő képességéhez.

5

5. ábra. A NATO tagságból eredő feladatok

A szövetséges légierők nemzeti területen belüli alkalmazása esetén a befogadó nemzeti támogató légierő képességek fenntartása, biztosítása is légierő feladat.

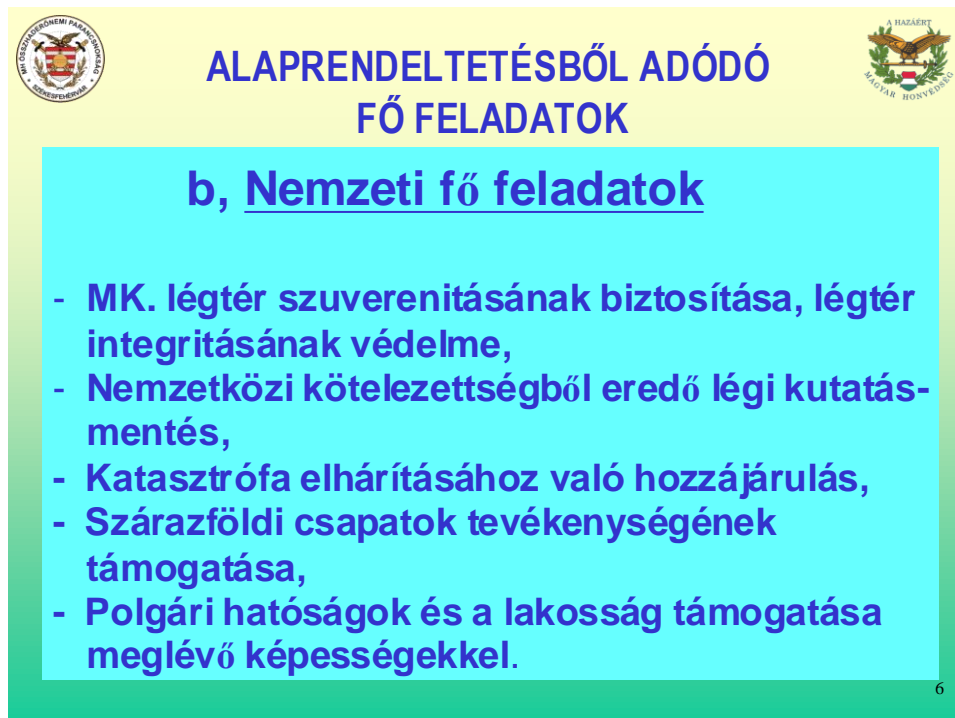
Hozzá kell járulni a NATO légierő képességekhez kettő és/vagy többoldalú egyezményeknek megfelelően. A katonai képességfejlesztések eredményeként a jövőben megteremtődnek a feltételek – a szövetségi és a kétoldalú megállapodások keretei között – más szövetséges államok légtérének ellenőrzésében, a légtér szuverenitás megőrzésében és légvédelmi oltalmazásában való részvételhez is.

B) Nemzeti fő feladatok

A légierő másik, alaprendelteséből adódó feladat köre alapvetően szintén hozzájárulás a nemzeti védelmi feladatokhoz.

A MK légtér szuverenitásának biztosítása, légtér integritásának védelme kiemelt feladat. A légtér szuverenitást és integritást fenyegető kihívások és veszélyek megelőzésének, kezelésének, elhárításának, stratégiájának és taktikájának meghatározása alapvetően a NATO légvédelmi bizottságában közösen valósul meg. A konkrét megvalósítást szolgáló megelőző és védelmi rendszerek és erőforrások feladathoz rendelése a nemzeti légierő feladata. A feladat megoldásakor – béke időszakban – a légierő “kétkalapos” felelőssége érvényesül, a NATO és a nemzet közötti

feladatmegosztáson alapul. A nemzeti légierő konkrét légvédelmi műveleti feladatait a NATO Déli Régió integrált légvédelmi rendszerében hajtja végre.

**ALAPRENDELTESBŐL ADÓDÓ
FŐ FELADATOK**

b, Nemzeti fő feladatok

- MK. légtér szuverenitásának biztosítása, légtér integritásának védelme,
- Nemzetközi kötelezettségből eredő légi kutatás-mentés,
- Katasztrófa elhárításához való hozzájárulás,
- Szárazföldi csapatok tevékenységének támogatása,
- Polgári hatóságok és a lakosság támogatása meglévő képességekkel.

6

6. ábra. Nemzeti fő feladatok

A légtér integritásának védelmének egyik kiemelt feladata a **terrorista céllal eltérített légi járművek elleni tevékenység**, melyet a “RENEGADE” műveleti rendszerben valósít meg. A rendszer elsődleges célja a terrorcselekmény megakadályozása és csak legvégső esetben a légi jármű megsemmisítése. A katonai feladatot a légierő készenléti erői hajtják végre a NATO Déli Régió integrált légvédelmi rendszerében, a döntéshozatal kizárólag nemzeti hatáskörben történik.

A légierőnek állami feladatként kell végrehajtani a nemzetközi kötelezettségből eredő légi kutatás-mentést.

Támogatni kell a szárazföldi csapatok tevékenységét, polgári hatóságokat és a lakosságot, hozzá kell járulni a katasztrófák következményeinek felszámolásához.

A Magyar Légierő alkotmányos rendeltetése szerint elsősorban az országhatáron, illetve a Szövetség országainak határain belül, önállóan vagy szövetségi keretek között kerül alkalmazásra, és ezen alkalmazásokhoz szükséges katonai képességeket kell elsősorban kialakítani.

A nemzeti, illetve a kollektív védelmi feladatokra létrehozott és fenntartott képességekből kell kijelölni azokat a képességeket, amelyek többletfejlesztési és fenntartási források nélkül kikülöníthetők a nemzeti, illetve szövetségi határokon kívüli válságreagáló, béketámogató és humanitárius feladatokra. Azonban azt is hangsúlyozni kell, – a Szövetségen belüli szolidaritás érdekében – hogy a területen kívüli alkalmazáskor különleges műveleti – polgári és katonai

együttműködési képességek felmutatása is szükséges, amely képességek biztosítása a területen belüli alkalmazáskor nem indokolt.

LÉGIERŐ FELADATAI ORSZÁGHATÁRON BELÜL ÉS KÍVÜL

A biztonsági és katonai stratégia végrehajtásából, az Alkotmányból, törvényekből és jogszabályokból, a haderőfejlesztésre vonatkozó döntésekből következően a Magyar Légierő felelőssége kiterjed:

7. ábra. A légierő feladatai országhatáron belül és kívül

Országhatáron belül műveleti alkalmazáskor:

- légi felségjog biztosítására;
- légtér szuverenitás megőrzésére;
- légtérintegritás védelmére;
- összhaderőnemi művelet támogatására;
- és a légtér feletti ellenőrzésre.

Országhatáron kívül műveleti alkalmazáskor:

- A katonai műveleteken résztvevő magyar erőket a válságban, illetve konfliktusban résztvevők légi háborús potenciálja, a légi terrortámadások és harcászati ballisztikus rakéták is fenyegethetik, ezen erők megbízható légvédelme az erők fenntartásának és védelmének egyik igen fontos összetevője.
- A légierő kijelölt moduljai részt vehetnek a szövetséges légi- és összhaderőnemi-, illetve békeműveletekben, harci támogatási-, túlélést támogató és humanitárius feladatokat oldhatnak meg.

KÉPESSÉG FEJLESZTÉST MEGHATÁROZÓ ALAPVETŐ TÉNYZŐK, TERÜLETEK

A légi erők képességeinek fejlesztése szoros kapcsolatban és kölcsönhatásban van a NATO erők, továbbá a Magyar Honvédség rendeltetésével, küldetéseivel és feladataival, a haderő átalakítások során kialakított légi erők szervezetek alaprendeltetésével, feladataival és a biztosított költségvetési támogatásokkal.

8. ábra. képesség fejlesztést meghatározó alapvető tényezők, területek

A katonai biztonság (védelempolitika) közvetlen operatív szintjén azonban továbbra is egyensúlyhiány tapasztalható a fegyveres erő és szükségletei kielégítése között. A fejlesztések prioritási sorrendjének megállapítása ezért elengedhetetlen.

A légi erők képességei fejlesztésének alapja a szervezetek, célok, feladatok és eljárások összhangjának megteremtése és fenntartása.

A légi erők képességei fejlesztésének fókuszába az elérendő hadműveleti képességeket kell tartani nevezetesen: a hatékony légtér megfigyelést, hatékony alkalmazást, telepíthetőséget és mozgékonyt, hatékony légi vezetést és irányítást, az időbeni elérhetőséget és alkalmazási készenlétet, a logisztikai és humán fenntarthatóságot, túlélőképességet és az erők megővését.

Az első prioritási helyen kell kezelni a NATO integrált rendszerében működő modulok további képességfejlesztését, melynek célja a teljes katonai képességek megközelítése, végső célként a teljes katonai követelmények teljesítése, szem előtt tartva a harmonizálási, együttműködési és integrálási követelményeket.

Második prioritási helyen a rendszerméretű szabványosítást kell említeni a tervezés, vezetés, kiképzés területén, a harcászati elvek, eljárások és módszerek adaptálásában, és nem utolsó sorban a haditechnikai fejlesztés vonatkozásában.

Második prioritási helyen számolunk a nemzeti műveleti alárendeltségű készenléti szolgálatba vezényelhető erők, repülőterek, továbbá az ország védelemre rendelt, de a felsorolt feladatokban részvételre nem tervezett erők képességfejlesztésére.

A jövőbeni képességfejlesztést alapvetően befolyásolja, hogy a rendelkezésre álló erők mennyiségi csökkenése következtében megnő az erők összetételének, minőségének és készenléti állapotának fontossága.

Megnő a jelentősége olyan képességeknek, mint például az erők helyzetének fenyegetettséghez igazodó gyors átalakíthatósága, készenléti helyzetük, szintjük fenyegetettséggel arányos és rugalmas változtathatósága.

Fókuszba kerülnek a kiskötelékek, kisalegységek és az alkalmi harci kötelékek kialakításának, felkészítésének, alkalmazásának és vezetésének kérdései, a kapcsolódó képességek kifejlesztése.

A LÉGIERŐ FEJLESZTÉSÉNEK FŐ TERÜLETEI

A légierő doktrínájának (LHD-2) módosítása során figyelembe kell venni, hogy a jövőben a nemzeti légierő hozzájárulhat az (ellen) támadási képesség növeléséhez az új repülőgépekkel.

Eddig nem tapasztalt mértékben megnő a kisalegységek, kiskötelékek, alkalmi harci csoportok és az egyes eszközök, katonák jelentősége.

LÉGIERŐ FEJLESZTÉSÉNEK FŐ TERÜLETEI

- Légierő haderőnemi doktrína (LHD-2) kidolgozása,
- NATO- nemzeti egységesítés és szabványosítás,
- Béke és békétől eltérő időszak vezetési rendszerének korszerűsítése,
- Új képességek megteremtése,
- Új szolgálati kultúra erősítése, fejlesztése,
- Személyügyi tevékenység hatékonyságának növelése,
- Alkalmazás tervezése, készenlét fenntartása és fokozása,
- Parancsnokok és törzsek felkészítésének korszerűsítése, ,
- Egységes, feladatorientált és költséghatékony képzési rendszer kidolgozása,
- Repülésbiztonság fejlesztése,
- Haditechnikai fejlesztések folytatása,
- Logisztikai támogatás racionalizálása.

9

9. ábra. A légierő fejlesztésének fő területei

A várható feladatok az erők legalacsonyabb szintjén is közös (többnemzetű, több haderőnemi - **összhaderőnemi**) tervezést, alkalmazást és együttműködést igényelhetnek.

A változó körülmények a légi vezetési és irányítási folyamatban rendkívül rövid döntési ciklusokat követelnek, a reális és időbeni reagálás érdekében védett kommunikációval bíró többcsatornás hang és adatkapcsolattal rendelkező feladatszabó és jelentő rendszert kell alkalmazni. A kialakult helyzet és a kommunikációs rendszer állapota kikényszerítheti, hogy a döntés a vezetési rendszer alsóbb szintjének irányába tolódjon el.

A NATO - nemzeti egységesítés és szabványosítás mellett, a békétől eltérő időszak vezetési rendszerének fejlesztésére, és új képességek, megteremtésére kell összpontosítani.

Az új szolgálati kultúra erősítésével, fejlesztésével összhangban, növelni szükséges a személyügyi tevékenység hatékonyságát.

Célszerű újra gondolni az összhaderőnemi és kis kötelékek alkalmazásnak és tervezésének minden összetevőjét.

Korszerűsíteni a parancsnokok és törzsek felkészítésének rendszerét és tartalmát, egységes rendszerű, de specifikált tartalmú **rendszert kell kidolgozni**. Fejlesztési terület marad a repülésbiztonság minden összetevőjével. Folytatni kell a haditechnikai fejlesztéseket és a logisztikai támogatás racionalizálását is.

A LÉGIERŐ TECHNIKAI FEJLESZTÉSE

A légi erő haditechnikai fejlesztése kettő fő irányra, - a légvédelmi rendszer, illetve a repülő eszközök fejlesztésére - összpontosul.

A légvédelmi rendszer fejlesztése

A repülő-műszaki programok keretében – a korábbi években megkezdettek folytatásaként – kiemelt feladatként kezeljük:

- a JAS-39 GRIPEN programot (bérlet, fegyverzet beszerzés) a teljes műveleti képesség elérése érdekében, illetve az eszköz rendszerbe állítását;
- a harcászati adatkapcsolatok rendszerén belül folytatjuk a LINK-16 harcászati adatkapcsolati rendszer kialakítását,
- a MISTRAL légvédelmi rakéta rendszert idegen-barát felismerő rendszerrel látjuk el,
- a 3D-s radarrendszer létrehozásának utolsó fázisához érkezünk, megkezdjük a légi vezetési-irányítási rendszer új eszközeinek tesztelését és rendszerbeállítását;
- folytatjuk a NATO korai előre jelző rendszeréhez (NAPMO) való csatlakozás programját.

REPÜLŐ TECHNIKAI FEJLESZTÉSE

LÉGVÉDELMI RENDSZER FEJLESZTÉSE

- JAS-39 Gipen alkalmazási képességének elérése, rendszerbe állítása,
- LINK-16 harcászati adatkapcsolati rendszer kialakítása,
- MISTRAL rendszer idegen-barát felismerő rendszerrel való ellátása,
- 3D radarrendszer létrehozásának utolsó fázisa, a légi vezetési-irányítási rendszer új eszközeinek tesztelése, rendszerbeállítása;
- NATO korai előre jelző rendszeréhez (NAPMO) való csatlakozás programjának folytatása.

10

10. ábra. A légvédelmi rendszer fejlesztése

Kapcsolódó fejlesztésként folytatódik a MISTRAL légvédelmi rakéta alegység K-2P C mobil harcvezetési pontjának kifejlesztése és a prototípus csapatpróbájának végrehajtása és a K-1P tűzvezetési kabin LINK-11 B terminállal történő ellátása, a MISTRAL MCP SHORAR lokátorok IFF berendezéseinek fejlesztése MODE-4 üzemmódra.

Folytatódik az ASOC (2. számú LIK Tartalék légi vezetési rendszer elem) fejlesztése.

Repülő fejlesztések, korszerűsítések

A repülő eszközök fejlesztésének, korszerűsítésének alapvető célja a légi-szállítási képesség növelése, a meglévő képességmutatók javítása.

A stratégiai légi-szállítási képesség kialakítása keretében folytatódik a NATO SAC C-17 program megvalósítása MH Pápa bázisrepülőtéren.

Folytatódik a Mi-17 típusú szállítóhelikopterek korszerűsítése, a légi-egészségügyi kiürítési képességek megteremtése (MEDEVAC),

Folytatjuk a felajánlott Harcászati Légi Irányító Részlegek (TACP) és Előretolt Repülés Irányítók (FAC) technikai eszközeinek beszerzését.

Feladat az AN-26 szállító repülőgép korszerűsítése és nagyjavítása.

A repülőgépek rádiólokátor navigációs rendszereinek fejlesztése során kiemelt figyelmet fordítunk a harcászati föld-levegő-föld többsávós (VHF-UHF) rádiók beszerzésére, telepítésének végrehajtására, valamint az MH Szolnok Vegyes Szállítórepülő Ezred rádiólokációs, navigációs rendszereinek fejlesztésére.

LÉGIERŐ TECHNIKAI FEJLESZTÉSE

REPÜLŐ FEJLESZTÉSEK

- NATO SAC C-17 program megvalósítása MH Pápa bázisrepülőtéren,
- Mi -17 típusú szállítóhelikopterek korszerűsítése, a légi-egészségügyi kiürítési képességek megteremtése (MEDEVAC),
- felajánlott TACP / FAC harcászati felkészítése, technikai eszközök beszerzése,
- a szállító repülőgépek korszerűsítésével kapcsolatos feladatok, AN-26 repülőgép korszerűsítése és nagyjavítása.

11

11. ábra. Repülő fejlesztések

KÖZÉPTÁVÚ FEJLESZTÉSI FŐIRÁNYOK

CÉL: Képesség és hálózat alapú, az információs hadviseléshez igazodó légierő professzionális és expedíciós jellegének további erősítése.

KÖZÉPTÁVÚ FEJLESZTÉSI FŐ IRÁNYOK

- CÉL :

- Képesség és hálózat alapú, az információs hadviseléshez igazodó légierő professzionális és expedíciós jellegének további erősítése.

- FŐ IRÁNYOK:

- Légierő struktúra és az irányítási, vezetési rendszer továbbfejlesztése,
- Katonai oktatási-, képzési-, kiképzési rendszer megújítása,
- Technikai modernizáció folytatása.

- KIDOLGOZANDÓ :

- a földi telepítésű légvédelmi rakéta rendszerek fejlesztésének koncepciója;
- a forgószárnyú légi járművek korszerűsítésére vonatkozó elgondolása;
- a merevszárnyú légiszállító képesség fejlesztésére vonatkozó koncepció.

12

12. ábra. Középtávú fejlesztési főirányok

Főirányok

Légierő struktúra és az irányítási, vezetési rendszer továbbfejlesztése. A Légi Vezetési Irányítási Rendszerek képesség csomag (Air Command and Control Systems -ACCS) alapján az 1. LIK-ot leváltó **ARS** létrehozására.

A katonai oktatási-, képzési-, kiképzési rendszer megújítása, melynek **középpontjába a minőségi katona és vezető képzést** kell állítani.

Technikai modernizáció folytatása, figyelembe véve a műveletek hatás alapú megközelítésének és a hálózatalapú hadviselés fejlődésének irányát.

A technikai fejlesztés területén KIDOLGOZANDÓ:

- a földi telepítésű légvédelmi rakétarendszerek koncepciója;
- a forgószárnyú légi járművek korszerűsítésére vonatkozó elgondolása;
- a merevszárnyú légi szállító képesség fejlesztésére vonatkozó koncepció.

Konklúzióként megállapítható: A képességfejlesztés fő célja a szövetségi rendszerben való hatékony működés és együttműködés biztosítása a meghatározott küldetések és feladatok végrehajtása során.

- Kiterjed az alapvető hadműveleti képességekre, a humán erőforrás és szociális, a felkészítés és kiképzés, az anyag és felszerelés, a logisztikai valamint az információs alrendszerekre egyaránt.
- A fő kihívásokat a haditechnikai modernizáció előkészítése és végrehajtása, a régi és az új rendszerek meghatározott időn belüli együtt alkalmazásának humán erőforrásokkal való biztosítása, a kiképzés és gyakorlás rendszerének folyamatos korszerűsítése és a változó feltételrendszerhez való igazítása jelenti.
- Az elkövetkezendő 10 év kulcskérdése, hogy a technikai modernizációs folyamathoz hozzá igazítsuk a humán erőforrás gazdálkodás és a kiképzési rendszer működését, valamint fejlesztését.
- Különösen fontos szempont, hogy a légierő funkcionális és az összhaderőnemi rendszerben való működéséhez valamennyi fontos és funkcionális elem biztosított legyen.

Tisztelt tudományos konferencia! Hölgyeim és uraim!

Előadásom végére értem, köszönöm érdeklődő figyelmüket.